Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (pátého senátu)

29. června 2017 *

„Řízení o předběžné otázce — Policejní a soudní spolupráce v trestních věcech — Rámcové rozhodnutí 2002/584/SVV — Evropský zatýkací rozkaz a postupy předávání mezi členskými státy — Důvody, pro které je možné odmítnout výkon — Článek 4 bod 6 — Závazek vykonávajícího členského státu vykonat trest v souladu s jeho vnitrostátním právem — Provedení — Povinnost konformního výkladu“

Ve věci C-579/15,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím rechtbank Amsterdam (soud v Amsterodamu, Nizozemsko) ze dne 30. října 2015, došlým Soudnímu dvoru dne 6. listopadu 2015, v řízení o výkonu evropského zatýkacího rozkazu vydaného proti

Danielu Adamovi Popławskému,

za účasti

Openbaar Ministerie,

SOUDNÍ DVŮR (pátý senát),

ve složení J. L. da Cruz Vilaça, předseda senátu, A. Tizzano, místopředseda Soudního dvora vykonávající funkci soudce pátého senátu, M. Berger (zpravodajka), A. Borg Barthet a F. Biltgen, soudci,

generální advokát: Y. Bot,

vedoucí soudní kanceláře: M. Ferreira, vrchní rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 28. září 2016,

s ohledem na vyjádření předložená:

— za D. Popławského P. J. Verbeekem, advocaat,

— za Openbaar Ministerie K. van der Schaftem a J. Asbroek,

— za nizozemskou vládu M. K. Bulterman a B. Koopman, jakož i J. Langerem, jako zmocněnci,

— za polskou vládu B. Majczynou, jako zmocněncem,

— za Evropskou komisi R. Troostersem a S. Grünheid, jako zmocněnci,

* Jednací jazyk: nizozemština.

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 15. února 2017,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 4 bodu 6 rámcového rozhodnutí Rady 2002/584/SVV ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy (Úř. věst. L 2002, L 190, s. 1; Zvl. vyd. 19/06, s. 34).

2 Tato žádost byla předložena v rámci výkonu evropského zatýkacího rozkazu (dále jen „EZR“) v Nizozemsku, který vydal Sąd Rejonowy w Poznaniu (krajský soud v Poznani, Polsko) proti Danielu Adamovi Popławskému za účelem výkonu trestu odnětí svobody v Polsku.

Právní rámec

Unijní právo

Rámcové rozhodnutí 2002/584

3 Body 6 a 11 odůvodnění rámcového rozhodnutí 2002/584 znějí takto:

„(6) [EZR] stanovený v tomto rámcovém rozhodnutí je prvním konkrétním opatřením v oblasti trestního práva k provedení zásady vzájemného uznávání, na kterou Evropská rada poukázala jako na ‚úhelný kámen‘ justiční spolupráce.

[...]

(11) Ve vztazích mezi členskými státy by měl [EZR] nahradit všechny předchozí nástroje týkající se vydávání, včetně hlavy III prováděcí úmluvy k Schengenské dohodě [ze dne 14. června 1985 mezi vládami států Hospodářské unie Beneluxu, Spolkové republiky Německo a Francouzské republiky o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích, která byla podepsaná v Schengenu (Lucembursko) dne 19. června 1990 a vstoupila v platnost dne 26. března 1995 (Úř. věst. 2000, L 239, s. 19; Zvl. vyd. 19/02, s. 9)].“

4 Článek 1 odst. 2 tohoto rámcového rozhodnutí stanoví:

„Členské státy vykonají [EZR] na základě zásady vzájemného uznávání a v souladu s ustanoveními tohoto rámcového rozhodnutí.“

5 Článek 4 uvedeného rámcového rozhodnutí, nadepsaný „Důvody, pro které je možné odmítnout výkon [EZR]“, stanoví:

„Vykonávající justiční orgán může odmítnout výkon [EZR]:

[...]

6) byl-li evropský zatýkací rozkaz vydán za účelem výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojeného s odnětím osobní svobody, vyžádaná osoba se zdržuje ve vykonávajícím členském státě, je jeho státním příslušníkem nebo zde má trvalé bydliště a tento stát se zaváže provést výkon trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojeného s odnětím osobní svobody v souladu se svým vnitrostátním právem;

[...]“

Rámcové rozhodnutí 2008/909/SVV

6 Článek 28 rámcového rozhodnutí Rady 2008/909/SVV ze dne 27. listopadu 2008 o uplatňování zásady vzájemného uznávání rozsudků v trestních věcech, které ukládají trest odnětí svobody nebo opatření spojená se zbavením osobní svobody, za účelem jejich výkonu v Evropské unii (Úř. věst. 2008, L 327, s. 27), nadepsaný „Přechodná ustanovení“, stanoví:

„1. Žádosti obdržené před 5. prosincem 2011 se i nadále řídí stávajícími právními předpisy o předávání odsouzených osob. Žádosti obdržené po tomto datu se řídí předpisy, které přijmou členské státy k provedení tohoto rámcového rozhodnutí.

2. Členský stát však může při přijetí tohoto rámcového rozhodnutí učinit prohlášení, že v případech, kdy bylo vydáno konečné rozhodnutí přede dnem, který stanoví, použije jako vydávající či vykonávající stát nadále stávající právní předpisy o předávání odsouzených osob platné před 5. prosincem 2011. Pokud je učiněno takové prohlášení, použijí se uvedené předpisy v daných případech ve vztahu ke všem ostatním členským státům bez ohledu na to, zda tyto státy učinily stejné prohlášení. Dotyčné datum nesmí být pozdější než 5. prosinec 2011. Uvedené prohlášení se zveřejní v *Úředním věstníku Evropské unie*. Lze je kdykoli odvolat.“

Nizozemské právo

7 Článek 6 Overleveringswet (zákon o předávání osob) ze dne 29. dubna 2004 (Stb. 2004, č. 195), který provádí do nizozemského práva rámcové rozhodnutí 2002/584, ve svém znění použitelném až do vstupu v platnost nizozemských ustanovení o provedení rámcového rozhodnutí 2008/909 (dále jen „OLW“), stanovil:

„1. Předání nizozemského státního příslušníka lze povolit, je-li vyžádáno za účelem trestního vyšetřování, které je proti němu vedeno, a je-li dle názoru vykonávajícího justičního orgánu zaručeno, že bude-li ve vystavujícím členském státě odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody pro skutky, pro něž může být předání povoleno, bude moci tento trest vykonat v Nizozemsku.

2. Předání nizozemského občana se nepovolí, je-li vyžadováno za účelem výkonu trestu odnětí svobody, který mu byl uložen pravomocným soudním rozhodnutím.

3. Je-li předání odmítnuto výlučně na základě ustanovení čl. 6 odst. 2 [...], státní zastupitelství uvědomí vystavující justiční orgán o tom, že je připraveno převzít výkon rozsudku, a to postupem upraveným v článku 11 Úmluvy o předávání odsouzených osob [podepsané ve Štrasburku dne 21. března 1983,] nebo na základě jiné použitelné úmluvy.

4. Státní zastupitelství bezodkladně informuje našeho ministra [...] o jakémkoliv odmítnutí předání, které se sděluje společně s prohlášením podle odstavce 3, podle něhož je Nizozemsko připraveno převzít výkon cizozemského rozsudku.

5. Odstavce 1 až 4 se použijí také na cizího státního příslušníka, který má povolení k pobytu s neomezenou dobou platnosti, může-li být v Nizozemsku stíhán pro skutky, na nichž se EZR zakládá, a dá-li se očekávat, že v důsledku trestu nebo opatření, které mu bude po jeho předání uloženo, svého práva pobytu v Nizozemsku nepozbude.“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

8 Rozsudkem ze dne 5. února 2007, který nabyl právní moci dne 13. července 2007, odsoudil Sąd Rejonowy w Poznaniu (krajský soud v Poznani) D. A. Popławského, polského státního příslušníka, k trestu odnětí svobody v délce jednoho roku podmíněně. Rozhodnutím ze dne 15. dubna 2010 nařídil tento soud výkon trestu.

9 Dne 7. října 2013 vydal uvedený soud proti D. A. Popławskému EZR za účelem výkonu tohoto trestu.

10 V rámci původního řízení, které se týká výkonu tohoto EZR, se rechtbank Amsterdam (soud v Amsterodamu, Nizozemsko) táže, zda má použít čl. 6 odst. 2 a 5 OLW, který stanoví důvod, pro který je možné odmítnout výkon EZR ve prospěch zejména osob, které mají bydliště v Nizozemsku, což je případ D. Popławského.

11 Předkládající soud poznamenává, že podle čl. 6 odst. 3 OLW musí Nizozemsko v případě, že odmítne vykonat EZR, prohlásit, že je „připraveno“ zajistit výkon trestu na základě úmluvy, která zavazuje tento stát vůči vystavujícímu členskému státu. Upřesňuje, že takové zajištění výkonu trestu závisí ve věci v původním řízení na žádosti, kterou v tomto smyslu předloží Polsko. Přitom polské právní předpisy brání takové žádosti v případě, že je dotyčná osoba polským státním příslušníkem.

12 Předkládající soud zdůrazňuje, že v takové situaci by odmítnutí předání mohlo vést k nepotrestání osoby, vůči které byl vydán EZR. Po vynesení rozsudku o odmítnutí předání by se totiž mohlo zajištění výkonu trestu ukázat jako nemožné, zejména z důvodu, že vystavující členský stát nepodal v tomto smyslu žádnou žádost, a tato nemožnost by neměla žádný vliv na rozsudek o odmítnutí předání vyžádané osoby.

13 Vzhledem k tomu, že měl za těchto okolností pochybnosti ohledně slučitelnosti čl. 6 odst. 2 až 4 OLW s čl. 4 bodem 6 rámcového rozhodnutí 2002/584, který umožňuje odmítnout předání pouze v případě, že se vykonávající členský stát „zaváže“ provést výkon trestu v souladu se svým vnitrostátním právem, se rechtbank Amsterdam (soud v Amsterodamu) rozhodl přerušit řízení a předložit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Může vykonávající členský stát provést čl. 4 bod 6 rámcového rozhodnutí 2002/584 do svého vnitrostátního práva tak, že:

— jeho vykonávající justiční orgán je bez dalšího povinen odmítnout předání státního příslušníka tohoto členského státu nebo osoby mající v tomto členském státě bydliště, za účelem výkonu trestu;

— toto odmítnutí má *ipso iure* ten účinek, že uvedený členský stát je připraven zajistit provedení výkonu trestu odnětí svobody vysloveného vůči tomuto státnímu příslušníkovi nebo osobě mající v tomto členském státě bydliště;

— ale rozhodnutí o zajištění provedení výkonu trestu je přijato teprve po odmítnutí předání a kladné rozhodnutí závisí 1) na existenci právního základu v úmluvě zavazující vystavující členský stát a vykonávající členský stát; 2) na podmínkách vyplývajících z takových úmluv a 3) na spolupráci vystavujícího členského státu spočívající například v podání příslušné žádosti,

takže existuje riziko, že po odmítnutí předání nebude moci vykonávající členský stát zajistit provedení výkonu trestu, přičemž tímto rizikem není dotčena povinnost odmítnout předání za účelem výkonu trestu?

2) V případě záporné odpovědi na první otázku:
   a) může vnitrostátní soud uplatnit ustanovení rámcového rozhodnutí 2002/584 přímo, i když podle článku 9 Protokolu (č. 36) o přechodných ustanoveních [Úř. věst. 2012, C 326, s. 322] musí být právní účinky tohoto rámcového rozhodnutí po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost zachovány až do zrušení, zániku nebo změny uvedeného rámcového rozhodnutí, a
   b) je-li tomu tak, je čl. 4 bod 6 rámcového rozhodnutí 2002/584 dostatečně přesný a bezpodmínečný, aby byl uplatněn vnitrostátním soudem?

3) V případě záporné odpovědi na první otázku a druhou otázku písm. b), může členský stát, jehož vnitrostátní právo vyžaduje k zajištění provedení výkonu trestu odnětí svobody uloženého v zahraničí existenci právního základu v mezinárodní úmluvě upravující tuto otázku, provést čl. 4 bod 6 tohoto rámcového rozhodnutí do svého vnitrostátního práva tak, že jej vyloží v tom smyslu, že toto ustanovení samo o sobě představuje požadovaný smluvní právní základ, a to za účelem zamezení riziku nepotrestání spojenému s uvedeným požadavkem smluvního právního základu, jak vyplývá z vnitrostátního práva?

4) V případě záporné odpovědi na první otázku a druhou otázku písm. b), může vykonávající členský stát provést čl. 4 bod 6 uvedeného rámcového rozhodnutí do svého vnitrostátního práva tak, že pro odmítnutí předání osoby, která v tomto členském státě pobývá a je státním příslušníkem jiného členského státu, stanoví jako podmínku, že má pravomoc rozhodovat o trestných činech uvedených v EZR a že neexistuje praktická překážka, jako například odmítnutí vystavujícího státu předat mu trestní spis, pro trestní stíhání této osoby-rezidenta na jeho území pro uvedené trestné činy, zatímco takovou podmínku nestanoví v případě, že se odmítnutí předání pro účely výkonu trestu týká některého z jeho státních příslušníků?“

K předběžným otázkám

Úvodní poznámka

14 Předběžné otázky se týkají slučitelnosti vnitrostátních právních předpisů, které již nejsou platné z důvodu jejich zrušení a nahrazení vnitrostátními ustanoveními, která provádí rámcové rozhodnutí 2008/909, s rámcovým rozhodnutím 2002/584.

15 Předkládající soud má za to, že uvedené vnitrostátní právní předpisy zůstávají ve věci v původním řízení použitelné zejména z důvodu, že Nizozemské království učinilo na základě článku 28 rámcového rozhodnutí 2008/909 prohlášení, ve kterém se v zásadě uvádí, že bude nadále používat na rozsudky, které se staly pravomocnými před 5. prosincem 2011, jako je rozsudek vynesený proti D. Popławskému, právní nástroje předcházející tomuto rámcovému rozhodnutí v oblasti předávání odsouzených osob. Nicméně Evropská komise zpochybňuje platnost tohoto prohlášení, jakož i obdobného prohlášení, které učinila Polská republika, a domnívá se, že situace dotčená v původním řízení, je na rozdíl od toho, co se domnívá předkládající soud, upravena vnitrostátními ustanoveními, která provádí rámcové rozhodnutí 2008/909.

16 V tomto ohledu již Soudní dvůr rozhodl, že musí v zásadě omezit svůj přezkum na skutečnosti, které se mu předkládající soud rozhodl předložit k posouzení v jeho žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce. Pokud tak jde o použití relevantní vnitrostátní právní úpravy, Soudní dvůr musí vycházet ze situace, kterou považuje uvedený soud za prokázanou (rozsudek ze dne 8. června 2016, Hünnebeck, C-479/14, EU:C:2016:412, bod 36 a citovaná judikatura). Dále z ustálené judikatury Soudního dvora

vyplývá, že se na otázky týkající se výkladu unijního práva položené vnitrostátním soudem v právním a skutkovém rámci, který tento soud vymezí v rámci své odpovědnosti a jehož správnost nepřísluší Soudnímu dvoru ověřovat, vztahuje domněnka relevance (rozsudek ze dne 8. prosince 2016, Eurosaneamientos a další, C-532/15 až C-538/15, EU:C:2016:932, bod 28, jakož i citovaná judikatura).

17 Za těchto podmínek je třeba odpovědět na otázky položené předkládajícím soudem na základě právního a skutkového rámce, který vymezil.

K první otázce

18 Podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 4 bod 6 rámcového rozhodnutí 2002/584 musí být vykládán v tom smyslu, že brání právním předpisům členského státu provádějícím toto ustanovení, které v případě, kdy jiný členský stát žádá o předání cizího státního příslušníka, který má na území tohoto členského státu povolení k pobytu na dobu neurčitou, za účelem výkonu trestu odnětí svobody uloženého tomuto státnímu příslušníkovi pravomocným soudním rozhodnutím, zaprvé nepovolují takové předání a zadruhé se omezují na stanovení povinnosti justičních orgánů prvního členského státu oznámit justičním orgánům druhého členského státu, že jsou připraveny zajistit výkon tohoto rozsudku, aniž by bylo v den odmítnutí předání zaručeno skutečné zajištění výkonu a aniž by navíc v případě, že se následně ukáže toto zajištění jako nemožné, mohlo být toto odmítnutí zpochybněno.

19 V tomto ohledu nejprve z čl. 1 odst. 2 rámcového rozhodnutí 2002/584 vyplývá, že zakotvuje zásadu, podle které členské státy vykonají každý EZR na základě zásady vzájemného uznávání a v souladu s ustanoveními tohoto rámcového rozhodnutí. Až na výjimečné okolnosti mohou vykonávající justiční orgány, jak již Soudní dvůr rozhodl, takový zatýkací rozkaz odmítnout pouze v taxativně uvedených případech odmítnutí výkonu stanovených tímto rámcovým rozhodnutím a výkon EZR může být vázán pouze na některou z podmínek taxativně stanovených v uvedeném rámcovém rozhodnutí (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 5. dubna 2016, Aranyosi a Căldăraru, C-404/15 a C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, body 80 a 82, jakož i citovaná judikatura). V důsledku toho zatímco výkon EZR představuje pravidlo, odmítnutí jeho výkonu je pojato jako výjimka, která musí být vykládána restriktivně.

20 Následně je třeba připomenout, že čl. 4 bodu 6 rámcového rozhodnutí 2002/584 uvádí důvod, pro který je možné odmítnout výkon EZR, na základě kterého „může“ vykonávající justiční orgán odmítnout vykonat EZR vydaný za účelem výkonu trestu odnětí svobody, pokud má zejména vyžádaná osoba ve vykonávajícím členském státě bydliště, jak je tomu ve věci v původním řízení, a tento členský stát se „zaváže“ provést výkon tohoto trestu v souladu se svým vnitrostátním právem.

21 Ze samotného znění čl. 4 bodu 6 rámcového rozhodnutí 2002/584 tedy vyplývá, jak uvedl generální advokát v bodě 30 svého stanoviska, že když se členský stát rozhodne provést toto ustanovení do vnitrostátního práva, musí mít vykonávající justiční orgán nicméně určitou posuzovací pravomoc, pokud jde o otázku, zda je třeba odmítnout výkon EZR či nikoliv. V tomto ohledu musí mít tento orgán pravomoc zohlednit cíl sledovaný důvodem, pro který je možné odmítnout výkon EZR, uvedeným v tomto ustanovení, který podle ustálené judikatury Soudního dvora spočívá v tom, že se vykonávajícímu justičnímu orgánu umožní přiznat zvláštní význam možnosti zvýšit vyhlídky na sociální znovuzačlenění vyžádané osoby po uplynutí trestu, ke kterému byla odsouzena (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 5. září 2012, Lopes Da Silva Jorge, C-42/11, EU:C:2012:517, bod 32 a citovaná judikatura).

22 Ze znění čl. 4 bodu 6 rámcového rozhodnutí 2002/584 rovněž vyplývá, jak uvedl generální advokát v bodě 45 svého stanoviska, že každé odmítnutí výkonu EZR předpokládá skutečný závazek vykonávajícího členského státu vykonat trest odnětí svobody vyslovený proti vyžádané osobě, takže samotná okolnost, že se členský stát prohlásí za „připravený“ zajistit výkon tohoto trestu, nemůže být v každém případě považována za okolnost, která může odůvodnit takové odmítnutí. Z toho vyplývá, že

před každým odmítnutím výkonu EZR musí vykonávající justiční orgán prověřit, zda skutečně bude možné provést výkon trestu v souladu s jeho vnitrostátním právem. V případě, že se vykonávající členský stát nemůže zavázat skutečně vykonat trest, přísluší vykonávajícímu justičnímu orgánu vykonat EZR, a tedy předat vyžádanou osobu vystavujícímu členskému státu.

23 V důsledku toho právní úprava členského státu, která provádí čl. 4 bod 6 rámcového rozhodnutí 2002/584 tak, že stanoví, že justiční orgány jsou v každém případě povinny odmítnout výkon EZR v případě, kdy vyžádaná osoba bydlí v tomto členském státě, aniž by tyto justiční orgány měly jakoukoliv posuzovací pravomoc a aniž by se uvedený členský stát zavázal skutečně vykonat trest odnětí svobody vyslovený proti této vyžádané osobě, čímž vytváří riziko nepotrestání uvedené vyžádané osoby, nemůže být považována za v souladu s uvedeným rámcovým rozhodnutím.

24 Je tedy třeba odpovědět na první otázku, že čl. 4 bod 6 rámcového rozhodnutí 2002/584 musí být vykládán v tom smyslu, že brání právním předpisům členského státu provádějícího toto ustanovení, které v případě, kdy jiný členský stát žádá o předání cizího státního příslušníka, který má na území tohoto členského státu povolení k pobytu na dobu neurčitou, za účelem výkonu trestu odnětí svobody uloženého tomuto státnímu příslušníkovi pravomocným soudním rozhodnutím, zaprvé nepovolují takové předání a zadruhé se omezují na stanovení povinnosti justičních orgánů prvního členského státu oznámit justičním orgánům druhého členského státu, že jsou připraveny zajistit výkon tohoto rozsudku, aniž by bylo v den odmítnutí předání zaručeno skutečné zajištění výkonu a aniž by navíc v případě, že se následně ukáže toto zajištění jako nemožné, mohlo být toto odmítnutí zpochybněno.

Ke druhé a třetí otázce

25 Podstatou druhé a třetí předběžné otázky předkládajícího soudu, které je nutno posoudit společně, je, zda ustanovení rámcového rozhodnutí 2002/584 mají přímý účinek, a v případě, že nikoliv, zda nizozemské právo může být vykládáno v souladu s unijním právem v tom smyslu, že podmiňuje-li členský stát zajištění výkonu trestu odnětí svobody existencí právního základu v mezinárodní úmluvě, je takovým smluvním základem, který vnitrostátní právo požaduje, samotný čl. 4 bod 6 tohoto rámcového rozhodnutí.

26 V tomto ohledu je třeba uvést, že rámcové rozhodnutí 2002/584 není nadáno přímým účinkem. Toto rámcové rozhodnutí totiž bylo přijato na základě bývalého třetího pilíře Evropské unie, na základě čl. 34 odst. 2 písm. b) EU (ve znění před přijetím Lisabonské smlouvy). Toto ustanovení přitom uvádělo, že rámcová rozhodnutí nemohou mít přímý účinek (obdobně viz rozsudek ze dne 8. listopadu 2016, Ognyanov, C-554/14, EU:C:2016:835, bod 56).

27 Je třeba doplnit, že podle článku 9 Protokolu (č. 36) o přechodných ustanoveních jsou právní účinky aktů orgánů, institucí a jiných subjektů Unie přijatých na základě Smlouvy o EU před vstupem Lisabonské smlouvy v platnost zachovány až do zrušení, zániku nebo změny těchto aktů za použití Smluv. Přitom jak uvedl generální advokát v bodě 67 svého stanoviska, rámcové rozhodnutí 2002/584 nebylo zrušeno, nezaniklo ani nebylo změněno po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost.

28 I když tedy ustanovení rámcového rozhodnutí 2002/584 nemohou mít přímý účinek, nic to nemění na tom, že podle čl. 34 odst. 2 písm. b) EU je toto rámcové rozhodnutí závazné pro členské státy, pokud jde o výsledek, jehož má být dosaženo, přičemž volba formy a prostředků se ponechává vnitrostátním orgánům (obdobně viz rozsudek ze dne 8. listopadu 2016, Ognyanov, C-554/14, EU:C:2016:835, bod 56).

29 V projednávané věci, jak vyplývá z bodů 19 až 24 tohoto rozsudku, když nejsou splněny podmínky stanovené v čl. 4 bodu 6 rámcového rozhodnutí 2002/584, čl. 1 odst. 2 tohoto rámcového rozhodnutí ukládá členským státům, aby vykonaly každý EZR na základě zásady vzájemného uznávání.

30 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury Soudního dvora musí členské státy přijímat veškerá obecná i zvláštní opatření k plnění závazků, které pro ně vyplývají z rámcového rozhodnutí (v tomto smyslu viz obdobně rozsudek ze dne 16. června 2005, Pupino, C-105/03, EU:C:2005:386, bod 42).

31 Zejména z ustálené judikatury Soudního dvora vyplývá, že závazná povaha rámcového rozhodnutí sebou nese povinnost vnitrostátních orgánů, včetně vnitrostátních soudů, konformně vykládat vnitrostátní právo. Tyto soudy jsou při použití vnitrostátního práva, které mají vyložit, povinny vykládat toto právo v co možná největším rozsahu ve světle znění a účelu rámcového rozhodnutí, tak aby dosáhly jím zamýšleného výsledku. Tato povinnost konformního výkladu vnitrostátního práva je totiž inherentní systému Smlouvy o FEU, jelikož umožňuje, aby vnitrostátní soudy v rámci svých pravomocí zajistily plnou účinnost unijního práva, rozhodují-li o sporech, které jim byly předloženy (rozsudek ze dne 8. listopadu 2016, Ognyanov, C-554/14, EU:C:2016:835, body 58 a 59, jakož i citovaná judikatura).

32 Tato zásada konformního výkladu vnitrostátního práva má samozřejmě určité meze. Povinnost vnitrostátního soudu přihlížet k obsahu rámcového rozhodnutí, když vykládá a používá relevantní pravidla svého vnitrostátního práva, tak nachází své meze v obecných právních zásadách, a zejména v zásadách právní jistoty a zákazu zpětné účinnosti. Tyto zásady brání zejména tomu, aby uvedená povinnost mohla na základě rámcového rozhodnutí a nezávisle na zákonu přijatém k jeho provedení vést ke stanovení nebo zpřísnění trestní odpovědnosti těch osob, které jednají v rozporu s jeho ustanoveními (rozsudek ze dne 8. listopadu 2016, Ognyanov, C-554/14, EU:C:2016:835, body 62 až 64, jakož i citovaná judikatura).

33 Navíc zásada konformního výkladu nemůže sloužit jako základ pro výklad vnitrostátního práva *contra legem* (rozsudek ze dne 28. července 2016, JZ, C-294/16 PPU, EU:C:2016:610, bod 33 a citovaná judikatura).

34 To však nemění nic na tom, že zásada konformního výkladu vyžaduje, aby vnitrostátní soudy učinily vše, co spadá do jejich pravomoci s tím, že vezmou v úvahu veškeré vnitrostátní právo a použijí metody výkladu jím uznané, aby zajistily plnou účinnost dotyčného rámcového rozhodnutí a došly k výsledku, který by byl v souladu s cílem sledovaným tímto rozhodnutím (rozsudek ze dne 5. září 2012, Lopes Da Silva Jorge, C-42/11, EU:C:2012:517, bod 56 a citovaná judikatura).

35 V této souvislosti již Soudní dvůr rozhodl, že požadavek konformního výkladu ukládá vnitrostátním soudům povinnost změnit případně ustálenou judikaturu, vychází-li z výkladu vnitrostátního práva, který je neslučitelný s cíli rámcového rozhodnutí (rozsudek ze dne 8. listopadu 2016, Ognyanov, C-554/14, EU:C:2016:835, bod 67 a citovaná judikatura).

36 Soudní dvůr rovněž rozhodl, že v případě, kdy má vnitrostátní soud za to, že nemůže vyložit vnitrostátní ustanovení v souladu s rámcovým rozhodnutím z důvodu, že je vázán výkladem tohoto vnitrostátního ustanovení, který podal nejvyšší vnitrostátní soud ve výkladovém rozsudku, přísluší mu zajistit plný účinek rámcového rozhodnutí tím, že na základě své vlastní pravomoci případně nepoužije výklad nejvyššího vnitrostátního soudu, když je tento výklad neslučitelný s unijním právem (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 8. listopadu 2016, Ognyanov, C-554/14, EU:C:2016:835, body 69 a 70).

37 S ohledem na tato upřesnění je v projednávané věci třeba zdůraznit, že i když povinnost vnitrostátního soudu zajistit plný účinek rámcového rozhodnutí 2002/584 sebou nese pro nizozemský stát povinnost vykonat dotčený EZR nebo v případě odmítnutí povinnost zajistit skutečný výkon trestu uloženého v Polsku, nemá žádný vliv na určení trestní odpovědnosti D. Popławského, která vyplývá z rozsudku, který vůči němu vyhlásil dne 5. února 2007 Sąd Rejonowy w Poznaniu (krajský soud v Poznani) a *a fortiori* nemůže být považována za okolnost vedoucí ke zpřísnění této odpovědnosti.

38 Je třeba dále uvést, že předkládající soud má za to, že v rozporu s tím, co navrhovalo na jednání Openbaar Ministerie (Státní zastupitelství, Nizozemsko), prohlášení, kterým toto zastupitelství oznámilo vydávajícímu justičnímu orgánu, že je na základě čl. 6 odst. 3 OLW připraveno zajistit provedení výkonu trestu na základě dotyčného EZR, se nemůže vykládat jako zakládající skutečný závazek nizozemského státu vykonat tento trest, vyjma případu, že čl. 4 bod 6 rámcového rozhodnutí 2002/584 představuje smluvní právní základ ve smyslu čl. 6 odst. 3 OLW pro skutečný výkon takového trestu v Nizozemsku.

39 V tomto ohledu je třeba připomenout, že je ustálenou judikaturou Soudního dvora, že tento nemá pravomoc vykládat vnitrostátní právo členského státu (rozsudek ze dne 16. února 2017, Agro Foreign Trade & Agency, C-507/15, EU:C:2017:129, bod 23, jakož i citovaná judikatura). Je tedy věcí pouze předkládajícího soudu, aby posoudil, zda nizozemské právo může být vykládáno v tom smyslu, že rámcové rozhodnutí 2002/584 je možné považovat za takový smluvní právní základ ve smyslu čl. 6 odst. 3 OLW.

40 Nicméně Soudní dvůr, který má poskytnout v rámci řízení o předběžné otázce vnitrostátnímu soudu užitečné odpovědi, má pravomoc poskytnout vodítka, jež se opírají o spis ve věci v původním řízení, jakož i o písemná a ústní vyjádření, která mu byla předložena, aby vnitrostátnímu soudu umožnil rozhodnout (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 17. července 2014, Leone, C-173/13, EU:C:2014:2090, bod 56).

41 Z tohoto hlediska je třeba zaprvé uvést, že v souladu s bodem 11 odůvodnění rámcového rozhodnutí 2002/584 má ve vztazích mezi členskými státy EZR nahradit všechny předchozí nástroje týkající se vydávání, včetně ustanovení hlavy III prováděcí úmluvy k Schengenské dohodě, uvedené v bodě 3 tohoto rozsudku. V rozsahu, v němž toto rámcové rozhodnutí tedy nahradilo všechny úmluvy, které v tomto ohledu existovaly mezi členskými státy, a existuje společně s úmluvami o vydávání vážícími různé členské státy a třetí státy, přičemž má vlastní právní režim definovaný unijním právem, postavení uvedeného rámcového rozhodnutí na roveň takové úmluvě se nezdá přímo vyloučeno.

42 Zadruhé rámcové rozhodnutí 2002/584 neobsahuje žádné ustanovení, které by umožňovalo dospět k závěru, že by bránilo tomu, aby se slovní spojení „na základě jiné použitelné úmluvy“, uvedené v čl. 6 odst. 3 OLW vykládalo v tom smyslu, že zahrnuje rovněž čl. 4 bod 6 tohoto rámcového rozhodnutí, jestliže takový výklad umožní zajistit, aby se možnost vykonávajícího justičního orgánu odmítnout vykonat EZR uplatnila jen za podmínky, že se v Nizozemsku zajistí skutečné vykonání trestu uloženého D. Popławskému, a tím se dosáhne řešení v souladu s účelem sledovaným uvedeným rámcovým rozhodnutím.

43 Za těchto podmínek je třeba odpovědět na druhou a třetí otázku, že ustanovení rámcového rozhodnutí 2002/584 nemají přímý účinek. Nicméně příslušný vnitrostátní soud je povinen, při zohlednění veškerého vnitrostátního práva a za použití metod výkladu jím uznaných, vyložit vnitrostátní ustanovení dotčená v původním řízení v co možná největším rozsahu ve světle znění a účelu tohoto rámcového rozhodnutí, což v projednávaném případě znamená, že v případě odmítnutí vykonat EZR vydaný za účelem předání osoby, které byl ve vystavujícím členském státě pravomocným rozsudkem uložen trest odnětí svobody, justiční orgány vykonávajícího členského státu mají povinnost samy zajistit skutečný výkon trestu uloženého této osobě.

Ke čtvrté otázce

44 Podstatou čtvrté otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 4 bod 6 rámcového rozhodnutí 2002/584 musí být vykládán v tom smyslu, že opravňuje členský stát odmítnout vykonat EZR vydaný za účelem předání osoby, státního příslušníka jiného členského státu, kterému byl pravomocným rozsudkem uložen trest odnětí svobody, a to jen z toho důvodu, že první členský stát zamýšlí zahájit vůči této

osobě stíhání pro stejné činy, pro které byl vyhlášen tento rozsudek, přičemž tento členský stát systematicky odmítá předávání svých vlastních státních příslušníků pro účely výkon rozsudků, kterými jim byly uloženy tresty odnětí svobody.

45 V tomto ohledu je třeba konstatovat, že čl. 4 bod 6 rámcového rozhodnutí 2002/584 neobsahuje žádnou skutečnost, která by umožňovala vykládat toto ustanovení tak, že opravňuje justiční orgán členského státu odmítnout vykonat EZR v případě, kdy mohou být na jeho vlastním území zahájena nová trestní stíhání vyžádané osoby za stejné činy, za které byl vůči ní vyhlášen pravomocný trestní rozsudek.

46 Kromě skutečnosti, že čl. 4 bod 6 rámcového rozhodnutí 2002/584 vůbec neuvádí tuto možnost, je totiž třeba konstatovat, že takový výklad by byl v rozporu s článkem 50 Listiny základních práv Evropské unie, který zejména stanoví, že nikdo nesmí být stíhán nebo potrestán v trestním řízení za čin, za který již byl v Unii osvobozen nebo odsouzen konečným trestním rozsudkem podle zákona.

47 Vzhledem k tomu, že za těchto podmínek takovýto výklad není v každém případě v souladu s unijním právem, není třeba se vyjadřovat k otázce, zda by vedl k možné diskriminaci mezi nizozemskými státními příslušníky a státními příslušníky jiných členských států, která by rovněž nebyla v souladu s unijním právem.

48 S ohledem na výše uvedené je třeba odpovědět na čtvrtou otázku, že čl. 4 bod 6 rámcového rozhodnutí 2002/584 musí být vykládán v tom smyslu, že neopravňuje členský stát odmítnout vykonat EZR vydaný za účelem předání osoby, které byl pravomocným rozsudkem uložen trest odnětí svobody, a to jen z toho důvodu, že tento členský stát zamýšlí zahájit vůči této osobě stíhání pro stejné činy, pro které byl vyhlášen tento rozsudek.

K nákladům řízení

49 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (pátý senát) rozhodl takto:

1) **Článek 4 bod 6 rámcového rozhodnutí Rady 2002/584/SVV ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy musí být vykládán v tom smyslu, že brání právním předpisům členského státu provádějícím toto ustanovení, které v případě, kdy jiný členský stát žádá o předání cizího státního příslušníka, který má na území tohoto členského státu povolení k pobytu na dobu neurčitou, za účelem výkonu trestu odnětí svobody uloženého tomuto státnímu příslušníkovi pravomocným soudním rozhodnutím, zaprvé nepovolují takové předání a zadruhé se omezují na stanovení povinnosti justičních orgánů prvního členského státu oznámit justičním orgánům druhého členského státu, že jsou připraveny zajistit výkon tohoto rozsudku, aniž by bylo v den odmítnutí předání zaručeno skutečné zajištění výkonu a aniž by navíc v případě, že se následně ukáže toto zajištění jako nemožné, mohlo být toto odmítnutí zpochybněno.**

2) **Ustanovení rámcového rozhodnutí 2002/584 nemají přímý účinek. Nicméně příslušný vnitrostátní soud je povinen, při zohlednění veškerého vnitrostátního práva a za použití metod výkladu jím uznaných, vyložit vnitrostátní ustanovení dotčená v původním řízení v co možná největším rozsahu ve světle znění a účelu tohoto rámcového rozhodnutí, což v projednávaném případě znamená, že v případě odmítnutí vykonat EZR vydaný za účelem**

předání osoby, které byl ve vystavujícím členském státě pravomocným rozsudkem uložen trest odnětí svobody, justiční orgány vykonávajícího členského státu mají povinnost samy zajistit skutečný výkon trestu uloženého této osobě.

3) **Článek 4 bod 6 rámcového rozhodnutí 2002/584 musí být vykládán v tom smyslu, že neopravňuje členský stát odmítnout vykonat EZR vydaný za účelem předání osoby, které byl pravomocným rozsudkem uložen trest odnětí svobody, a to jen z toho důvodu, že tento členský stát zamýšlí zahájit vůči této osobě stíhání pro stejné činy, pro které byl vyhlášen tento rozsudek.**

Podpisy.